

I PONADGIMNAZJALNY KONKURS WIEDZY O GÓRACH – GORCE

1. Które rzeki stanowią w części granicę Gorców (podkreśl właściwe) **3 p**
- Dunajec
  - Biała
  - Wisła
  - Kamienica
  - Ochotnica
  - Raba
2. Kto jest autorem utworu „Dziennik podróży do Tatrów”? **1p**
- Leopold Staff
  - Seweryn Goszczyński
  - Stanisław Staszic
3. Podaj nazwy i wysokość trzech najwyższych szczytów Gorców: **6p**
- ...Turbacz 1310 m npm.....
  - ...Jaworzyna Kamienicka 1288 m npm
  - ...Kiczora 1282 m npm.....
4. Co stanowi budulec fliszu karpackiego? (podkreśl właściwe) **4p**
- łupki
  - granit
  - margle
  - kwarc
  - zlepieńce
  - piaskowce
5. Muzeum Regionalne im Wł. Orkana, Muzeum Orderu Uśmiechu, Państwowy Teatr Lalek to atrakcje jednej z gorceńskich miejscowości, podaj której: **1p**
.....Rabka Zdrój.....
6. W jakiej miejscowości znajduje się Izba Pamięci ks. Józefa Tischnera **1p**
- Nowy Targ
  - Rabka
  - Łopuszna
7. Podkreśl właściwe rośliny, których występowanie jest charakterystyczne dla runa kwaśnej buczyny górskiej **2p**
- Tymotka alpejska
  - Urdzik karpacki
  - Konwalia dwulistna
  - Szczawik zajęczy
  - Omieg górski
8. Gdzie na terenie Gorców znajduje się górskie obserwatorium astronomiczne wybudowane w 1986 r przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie **1p**
- Stare Wierchy
  - Suhora
  - Kiczora

9. Wymień trzy schroniska znajdujące się na terenie Gorców **3p**

- a. Turbacz.....
- b. Stare Wierchy.....
- c. Maciejowa, GoCha.....

10. Która miejscowość w Gorcach w grudniu 1944 roku szczególnie ucierpiała od terroru okupanta hitlerowskiego? O jakie wydarzenie chodzi i jak zostało ono upamiętnione?

...Ochotnica Dolna.....**3p**

....Krwawa Wigilia 23.XII. 1944 r. .....

....Pomnik.....

11. Którą okrągłą rocznicę powstania obchodziło schronisko pod Turbaczem w 2008 roku?

- a. 30
- b. 40
- c. 50 **1p**

12. Na południowo zachodnich stokach Lubania znajduje się rezerwat przyrody. Określ co podlega w nim ochronie. **1p**

- a. buczyna karpacka,
- b. modrzew polski,
- c. górnoreglowy las świerkowy.

13. Piewcą piękna Gorców był znany pisarz, autor wielu utworów np. „Komornicy”, „W roztokach”, w których bohaterami są mieszkańcy podgorczańskich wsi. Podaj jego imię, nazwisko i pseudonim literacki.

Franciszek Smaciarz - Franciszek Smreczyński, Władysław Orkan **2p**

14. Która z niżej wymienionych liczb określa powierzchnię Gorczańskiego Parku Narodowego? **1p**

- a. 2500 ha
- b. 7030 ha
- c. 9900 ha

15. W dniu 18 XII 1944 roku na Pańskiej Przehybce miało miejsce wydarzenie, w późniejszym czasie upamiętnione pomnikiem: **1p**

- a. Rozstrzelanie 4 partyzantów z grupy „Ognia”
- b. Rozbicie bombowca „Liberator”
- c. Pojmanie przez Niemców „Lamparta” – majora Armii Krajowej

16. Stacje narciarskie na terenie Gorców znajdują się: (podkreśl właściwe) **3p**

- a. Kluszkowce
- b. Rabka
- c. Laskowa-Kamionna
- d. Palenica
- e. Koninki

17. Wymień trzy miejscowości, z których prowadzą bezpośrednio szlaki na Turbacz:

- a. Np.: Koninki..... **3p**
- b. ....Łopuszna.....
- c. ....Rabka.....

18. Podkreśl z jakimi krainami geograficznymi graniczą Gorce:

3p

- a. Beskid Sadecki,
- b. Pieniny,
- c. Beskid Niski,
- d. Beskid Wyspowy,
- e. Orawa,
- f. Beskid Śląski.

19. Charakterystyczną roślinnością regla dolnego jest buczyna karpacka którą tworzą:

1p

- a. grab, dąb i lipa z domieszką wiązów
- b. buk i jodła z domieszką świerka i jawora
- c. olsza szara, topola i wierzba.

20. Zaznacz miejscowości, w których na terenie Gorców znajdują się ujęcia wód mineralnych

2p

- a. Mszana Dolna
- b. Szczawnica
- c. Rabka Zdrój
- d. Nowy Targ
- e. Szczawa
- f. Muszyna

21. Nazwa Gorce wywodzi się od gorzenia czyli wypalania polan. Podaj nazwy trzech polan występujących na terenie Gorców:

3p

- a. Np.: Hala Długa.....
- b. ....Hucisko.....
- c. ....Gabrowska.....

22. W której z gorceńskich miejscowości znajduje się XV w kościół drewniany zbudowany w tzw. stylu podhalańskim:

1p

- a. Lubomierz
- b. Grywałd
- c. Ochotnica Dolna

23. Uzupełnij

4p

Najdłuższym gorceńskim potokiem jest Kamienicki Potok (Kamienica) wypływający pod szczytem Turbacza, a uchodzący do Kamienicy (Dunajca). W niedalekiej przyszłości geologicznej w okolicy przełęczy Borek w wyniku zjawiska kaptażu potok ten zasili wody rzeki Koniny (dorzecze Raby)

24. Która wychodnia skalna znajduje się na terenie Gorców:

1p

- a. Kudłoński Baca
- b. Zbójnicki Stół
- c. Diabelski Kamień

25. Wymień trzy szczyty gorceńskie, przez które przebiega główny szlak beskidzki

3p

- a. NP.: Marszałek.....
- b. ....Lubań.....
- c. ....Turbacz.....

26. Jakie zwierzęta możemy spotkać na terenie Gorców: (podkreśl właściwe) **4p**

- a. Wilk
- b. Żubr
- c. Dzik
- d. Sarna
- e. Ryś

27. Z jakich miejscowości możemy bezpośrednio dojść na Lubań (podkreśl właściwe) **4p**

- a. Krościenko
- b. Ochotnica Dolna
- c. Nowy Targ
- d. Kluszkowce
- e. Grywałd
- f. Szczawa

28. Uzupełnij **3p**

Najsłynniejszym gorczańskim bacą był Bulanda. Taki przydomek nosił **Tomasz Chlipała**, który przez ponad 50 lat bacował na **Jaworzynie Kamienickiej**, gdzie pozostała ufundowana przez niego **kapliczka**.....

29. Wymień nazwy dwóch ścieżek edukacyjnych Gorczańskiego Parku Narodowego: **2p**

- a. Np.: **Na Turbaczyk**.....
- b. ....**Dolina Kamienicy**.....

30. Wskaż grupy etnograficzne zamieszkujące tereny Gorców i ich obrzeża: **3p**

- a. Kliszczacy
- b. Zagórzanie
- c. Górale Biali
- d. Lachy
- e. Górale Ochotniccy
- f. Łemkowie

31. Wymień trzy gorczańskie szczyty z których widać Tatry: **3p**

- a. Np: **Kiczora**.....
- b. ....**Lubań**.....
- c. ....**Gorc**.....

32. Gorczańskim jeziorkiem jest: **1p**

- a. Pucołowski Stawek
- b. Morskie Oko
- c. Gąsienicowy Staw

33. W jakiej skali wykonana jest mapa na której odległość 12cm to w rzeczywistości 9 km?

.....**1:75000**..... **1p**

Łączna suma punktów możliwych do uzyskania 76